

1. lekce

absentia, ae, f. nepřítomnost causa, ae, f. příčina, právní věc, spor clausula, ae, f. závěr, klausule, doložka contumacia, ae, f. vzdorovitost, vzpurnost culpa, ae, f. vina, provinění, nedbalost custodia, ae, f. stráž, dozor,

vazba obtížná na zapamatování: extraneus, a, um vnější, cizí forma, ae, f. tvar, vzhled, forma eloquentia, ae, f. výmluvnost hasta, ae, f. dražba; hūl invidia, ae, f. závist incola, ae, m. i f. obyvatel, obyvatelka nauta, ae, m. lodník iniuria, ae, f. bezpráví; urážka satura, ae, f. směs iustus, a, um spravedlivý, zákonný tenebrae, arum, f. temnota, tma iustitia, ae, f. spravedlnost latus, a, um rozsáhlý, široký natura, ae, f. přirozenost, příroda, přír. zákon nuptiae, arum, f. sňatek, svatba

užitečná spojení: pecunia, ae, f. peníze, majetek persona, ae, f. osoba Ad Kalendas Graecas. nikdy pius (probus) a, um poctivý, řádný, zbožný In propria persona. osobně poena, ae, f. trest, pokuta Per extraneam personam. Přes cizí osobu. privatus, a, um soukromý, osobní culpa lata hrubá nedbalost proprius, a, um vlastní sub poena pod trestem venia, ae, f. milost, prominutí, odpuštění vita, ae, f. život vivus, a, um živý

2. lekce

důležitá pro právní praxi: advocatus, i, m. právní zástupce, zastávce aequus, a, um rovný, spravedlivý annus, i, m. rok; lhůta určená rokem arbitrium, ii, n. rozhodčí nález

obtížná na zapamatování: bellum, i, n. válka bonum, i, n. dobro, prospěch, statek, jmění caelum, i, n. nebe, vzduch conscientia, ae, f. vědomí, svědomí clandestinus, a, um tajný, skrytý cura, ae, f. péče, správa desiderium, ii, n. touha, přání decretum, i, n. rozhodnutí, nařízení, nález integer, -gra, -grum neporušený, bezúhonný delictum, i, n. poklesek, provinění, zločin maledictus, a, um prokletý, zlořečený dolus, i, m. úmysl, úskok, podvod, vina peritus, a, um zkušený, znalý dominus, i, m. pán, vlastník sigillum, i, n. pečeť donum, i, n. dar torus, i, m. polštář, lože, lehátko factum, i, n. skutek, skutečnost, čin forum, i, n. soud, náměstí, trh infinitus, a, um neomezený, nekonečný iudicium, ii, n. soud, s. výrok, rozsudek, s. řízení užitečná spojení liber, era, erum svobodný, volný magister, -tri, m. správce, rádce, učitel In dubio pro reo. V pochybnostech ve prospěch obžalovaného. meritum, i, n. zásluha, podstata mora, ae, f. prodlení, odklad In foro conscientiae. Na půdě svědomí. negligentia, ae, f. nedbalost Před valstním svěd. pactum, i, n. smlouva, dohoda a mensa et toro od stolu a lože periculum, i, n. nebezpečí, riziko et cetera a tak dále plenus, a, um úplný, plný curriculum vitae životopis populus, i, m. lid periculum in mora nebezpečí v prodlení reus, i, m. obviněný, obžalovaný, viník locus sigilli místo pečeti suspiciosus, a, um podezřelý, podezřívavý meritum causae podstata věci

3. lekce

důležitá pro právní praxi + obtížná na zapamatování: alienus, a, um cizí aequiperero, as, are srovnávat cogito, as, are myslet, přemýšlet liqueo, es, ere být jasný, být průhledný consequentia, ae, f. následek, následnost, důsledek narro, as, are vypravovat curo, as, are pečovat, starat se, léčit palam zjevně, veřejně deleo, es, ere ničit persevero, as, are setrvávat do, das, dare dávat plerumque většinou, zpravidla erro, as, are mýlit se, chybovat, bloudit solacium, ii, n. útěcha laboro, as, are pracovat tergum, i, n. záda maneo, es, ere zůstat, trvat nego, as, are popírat noceo, es, ere škodit probo, as, are dokazovat, zkoušet, schvalovat **užitečná spojení:** sententia, ae, f. mínění, úsudek, výrok, rozsudek servo, as, are zachovávat, chránit Littera scripta manet. Co je psáno, to je dáno. sileo, es, ere mlčet, být zticha Non liquet. (N.L.) Není jasné(o). valeo, es, ere platit, mít váhu, být zdravý Nota bene. (N.B.) Všimni si. ... vitium, ii, n. chyba, vada Dum spiro, spero. Dokud dýchám, doufám.

LEKCE 4

DŮLEŽITÁ PRO PRÁVNÍ PRAXI

actiō, ōnis, f.	žaloba, jednání, řízení
aequitās, ātis, f.	rovnost, nestrannost
caput, itis, n.	hlava, občanství
condiciō, ōnis, f.	podmínka, postavení

cōfessiō, ōnis, f.	doznání, přiznání, vyznání
crīmen, inis, n.	vina, zločin
cūrātor, ōris, m.	poručník, správce
debeō, ēs, ēre	dlužít, mít povinnost
fraus, dis, f.	podvod, provinění, zločin
iūdex, icis, m.	soudce
iūrātor, ōris, m.	znalec, přísězný odhadce
iūs, iūris, n.	právo
lēx, lēgis, f.	zákon
mōs, mōris, m.	mrav, povaha
negōtium, iī, n.	právní jednání, veřejná činnost
nūllus, a, um	neplatný, žádný
probātiō, ōnis, f.	dokazování, důkaz
pūblicus, a, um	veřejný, obecný
quasi	jakoby, takřka
rēctum, ī, n.	právo, mravnost, dobro
successor, ōris, m.	dědic, nástupce

OBTÍŽNÁ NA ZAPAMATOVÁNÍ

augeō, ēs, ēre	zvětšovat, rozmnožovat
cēlō, ās, āre	zakrývat, tajit
dignitās, ātis, f.	důstojnost, vážnost, čest
fēl, fellis, n.	žluč
mūnus, eris, n.	úřad, služba, dar, úsluha
onus, eris, n.	břemeno
opus est + abl.	Je třeba
sermō, ōnis, m.	řeč, hovor
sērus, a, um	pozdní

UŽITEČNÁ SPOJENÍ

aes aliēnum	dluh
iūs prīvātum	právo soukromé
iūs pūblicum	právo veřejné
iūdex iūstus	spravedlivý soudce
dē iūre	podle práva, o právu
ex lēge	ze zákona
per fraudem	podvodem
sub condiōne	pod podmínkou
contrā bonōs mōrēs	proti dobrým mravům
contrā ratiōnem iūris	proti rozumu práva
corpus dēlictī	předmět doličný
rigor iūris	přísnost práva
nōmen – ōmen	jméno – znamení
Cōnfessiō est rēgīna probātiōnum.	Přiznání je královnou důkazů
Dūra lēx, sed lēx.	Tvrký zákon, ale zákon.
Novus rēx, nova lēx.	Nový král, nový zákon

LEKCE 5

DŮLEŽITÁ PRO PRÁVNÍ PRAXI

caedēs, is, f.	vražda, zabití
cīvīlis, e	občanský
cīvis, is, m. i f.	občan
crīminālis, e	trestní
generālis, e	obecný
speciālis, e	zvláštní
innocēns, tis	nevinný
iūris prūdēns	právní znalec
testis, is, m. i f.	svědek
ūsurpō, ās, āre	užívat

OBTÍŽNÁ NA ZAPAMATOVÁNÍ

ācer, cris, cre	ostrý, bystrý, prudký
audāx, ācis	odvážný, smělý
contumāx, cis	vzdorovitý
ferōx, cis	divoký
fūstis, is	klacek, kyj
hostis, is, m. i f.	nepřítel
ignis, is, m.	oheň
iuvō, ās, āre	pomáhat, podporovat
praedō, ōnis, m.	pirát, lupič
scelus, eris, n.	zločin, bohaprázdnost
turpis, e	ohavný, hanebný, potupný

UŽITEČNÁ SPOJENÍ

culpa levis	lehké zavinění, lehká nedbalost
culpa lata	hrubá nedbalost
per vim	násilím
poena capitālis	hrdelní trest
inter omnēs cōnstat	mezi všemi známo
pānem et circēnsēs	chléb a hry
lēx cīvium dux	zákon občanů vůdce
Lēx speciālis dērogat lēgī generālī	Zákon zvláštní ruší zákon obecný
Paria iūra, paria officia	stejná práva, stejné povinnosti
Corpus iūris cīvīlis	

LEKCE 6

DŮLEŽITÁ PRO PRÁVNÍ PRAXI

abrogō, ās, āre	rušit
āctor, ōris, m.	žalobce
aestimātiō, ōnis, f.	odhadování, ocenění
experior, īris, īrī	soudit se, přít se, zkoušet, zkoumat, nabývat zkušenosti

facinus, oris, n.	zločin, hanebnost
iūstitiārius, iī, m.	soudní úředník, sudí
libertās, ātis, f.	svoboda
pūniō, īs, īre	trestat

OBTÍŽNÁ NA ZAPAMATOVÁNÍ

aperiō, īs, īre	otvírat
discrētiō, ōnis, f.	rozlišování, opatrnost, rozhodování
infectus, a, um	nevykonaný, nestavší se
interdum	někdy, časem
nisi	jestliže ne
obscurus, a, um	temný, nejasný, nesrozumitelný
patior, eris, patī	snášet, trpět dovolit
polliceor, ēris, ērī	slibovat
quaerō, quaeris, ere	hledat, dotazovat se, vyšetřovat
sequor, eris, sequī	následovat, držet se vyplývat

UŽITEČNÁ SPOJENÍ

fictiō iūris	právní domněnka	
Bonae lēgēs ex malīs mōribus nāscuntur.		Dobré zákony vznikají ze špatných zvyků.
Iūdicis est semper in causīs vērum sequī.		Soudce musí v případech vždy následovat pravdu.

LEKCE 7

Důležité pro právní praxi

abusus, us, m.	zneužití
actus, us, m.	hnaní, jednání, činnost
ago, ere	jednat, dělat, pohánět (před soud), žalovat
casus, us, m.	případ, náhoda
consensus, us, m.	souhlas, shoda
contractus, us, m.	smlouva, sjednání
fides, ei, f.	víra, důvěra, poctivost
fructus, us, m.	plod, zisk, požívání
lapsus, us, m.	smeknutí, pochybení
nudus, a, um	nahý, holý
obligatio, onis, f.	závazek
praesuppono, ere	předpokládat
res, rei, f.	věc, podstata
tacitus, a, um	mlčící
usus, us, m.	užívání, užívací právo

Obtížné k naučení

dissolvo, ere	rozpustit, rušit, zbavit platnosti
fallo, ere	klamat, podvádět
nefarius, a, um	zločinný, bezbožný, nespravedlivý
obliviscor, i	zapomínat

sceleratus, a, um

zločinem poskvrněný, ničemný, hříšný

Užitečná slovní spojení

actio in rem
manu propria
sui iuris
lapsus linguae

žaloba směřující k věci
vlastní rukou
svého práva
pochybení jazyka

LEKCE 8

Důležité pro právní praxi

A.A. Aulus Agerius
accuso, are
cogo, ere
culpo, are
fur, furis, m. i f.
furtum, i, n.
institutio, onis, f.
N. N. Numerius Negidus
procurator, oris, m.
reddo, ere
reputo, are
turba, ae, f.
veto, are

žalobce
žalovat, obviňovat
nutit
obviňovat, vinit
zloděj
krádež
zařízení, ustanovení, nauka
žalovaný
správce, zástupce, zplnomocněnec
vracet, vydat
uvažovat, považovat
zástup, lid
zakazovat

Obtížné k naučení

indulgeo, ere
magnificentia, ae, f.
voluptas, atis, f.

hovět, být shovívavý, promíjet
velkodušné smýšlení, vznešenost
radost, požitek

Užitečné obraty

hoc sensu
ad hoc
pro hac vice

v tomto smyslu
k tomuto
ve prospěch této změny

Lekce 9

Důležité pro právní praxi

Aequalis, e
Ante
Approbo, are
Damnum, i, n.
Impubes, eris
Interpreter, ari
Lucrum, i, n.
Nimium

rovný
dříve. Předtím
schvalovat, souhlasit
škoda, pohroma
nedospělý
vykládat, vysvětlovat
zisk, výdělek, bohatsví
příliš, nadměru

Praesumptio, onis, f.	předběžné mínění, domněnka, smělost, drzost
Remedium, ii, n.	lék, prostředek k nápravě
Rogo, are	žádat, navrhopat
Status, us, m.	postavení, stav

Obtížné k naučení

Destituo, ere	dát stranou, opouštět
quilibet, quidlibet	kdokoli, cokoli, leckdo, lecco
vituperatio	výtka, pokárání, hana

Užitečná spojení

Status quo ante	předchozí stav
Damnum emergens	reálně způsobená škoda
Lucrum cessans	ušlý zisk
Qui nimium probat, nihil probat	Kdo příliš dokazuje, nedokazuje nic
Status- libertatis, civitatis, familiae	(stav svobody, občanský, rodinný)

Lekce 10

Důležité pro právní praxi

Heres, edis, m. i f.	dědic
Praescriptio, onis, f.	předpis
Prudentia, ae, f	prozíravost, opatrnost, moudrost
Sanctio, onis, f.	závěrečné ustanovení zákona-sankce
Semel	jednou
Utilitas, atis, f.	užitečnost, prospěšnost, užitek

Obtížné k naučení

Alloquor, loqui	oslovovat
Quocumque	kamkoliv
Obrepo, ere	dotřít se, napadnout

Užitečná spojení

Semel heres, semper heres	Jednou dědic, pro vždy dědic
Iurisprudentia	právní věda

Lekce 11

Důležité pro právní praxi

Laedo, ere	urážet, ubližovat, škodit
Legislator, oris, m.	zákonodárce
Maiestas, atis, f.	urážka svrchovanosti
Relinquo, ere	opustit, ponechat, zanechat
Venter, tris, m.	břicho

Obtížné k naučení

Exstinguo, ere
Observo, are
Sufficiens, entis

zhasnout
zachovávat, ctít
dostatečný

Užitečná spojení

Neminem laedere
Ius dereliquendi
Curator ventris
Crimen laese maiestatis

nikomu neškodit
právo věc opustit
opatrovník práv nenarozeného dítěte
zločin urážky majestátu